

Romero, R. R.

1992 Preservation, The Mass Media and Dissemination of Traditional Musics: The Case of the Peruvian Andes. in *World Music, Music of the World*, éd. by Max Peter Baumann.

Ruwet, N.

1972 *Langage, musique, poésie*, Paris, Seuil.

Tsuge, G.

1970 Rhythmic Aspects of the Aváz in Persian Music, in *EM*, vol.XIV, n°2, May.

Veilhan, J.-C.

1977 *Les règles de l'interprétation musicale à l'Epoque Baroque*, Paris, Leduc.

Zemp, H.

1971 *Musique dan*, Paris, Mouton.

Loeb, L. D.

1972 The Jewish Musician and the Music of Fars; in *Asian Music*, IV/1.

Lortat-Jacob, B.

1992 La berceuse et l'épopée: question de genre, in *revue de musicologie*, 78(1).

1994 *Musique en fête*, Nanterre, Société d'ethnologie.

Lortat-Jacob, B. et Jouad, H. .

1978 *La saison des fêtes dans une vallée du Haut-Atlas*, paris, seuil.

Massé, H.

1938 *Croyances et coutumes persanes*, vol.II, Paris, Librairie orientale et américaine.

Menasse (de), J.

1973 *Le troisième livre du Denkart*, (trad. du pahlavi), Paris, Librairie C. Klincksieck.

Merriam, A.-P.

1964 *The Anthropology of Music*, Evanston III: Northwestern University Press.

Nettl, B.

1975 The Role of Music in Culture: Iran, A Recently Developed Nation, in B. Nettl and B. Ronald, *Contemporary Music and Music Cultures*, Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

1978a Persian Classical Music in Tehran: The Processes of Change, in *Eight Urban Musical Cultures, Tradition and Change*, Ed., B. Nettl, Urbana, Chicago, London.

1978b Some Aspects of the History of World Music in the Twentieth Century: Questions, Problems, Concepts, in *EM*, 22.

1985 *The Western Impact on World Music*, New York, Schirmer Books.

Oranskij, I.-M.

1977 *Les langues iraniennes*, traduit par J. Blau, Paris, Librairie C. Klincksieck.

Päkdāman, N.

1966 La situation du musicien dans la société persane, in J. Berque et J.-P Charay (éd.), *Normes et valeurs de l'Islam contemporain*, Paris, Payot.

Redfield, R. / Linton, r. and Herskovits, M. J.

1967 Memorandum for Study of Acculturation, in *Beyond the Frontier*, The Natural History Press, Garden City, New York.

منابع صوتی

اشرفی، جهانگیر

- ۱۳۷۴ موسیقی مازندران. تهران، انجمن موسیقی ایران.
۱۳۷۵ موسیقی آیینی و مذهبی دو سوی البرز، تهران، انجمن موسیقی ایران.

خوشرو، ابوالحسن

- ۱۳۷۱ نرگیس جار. تهران، ماهور.
۱۳۷۵ هژیرخوانی.

محسن پور، احمد

- ۱۳۶۸ افتاب‌تپه (گروه شواش). تهران، ماهور.
۱۳۶۹ مازرونی حال (گروه شواش). تهران، ماهور.
؟ بهار مونا (گروه شواش). ساز نوروژ.
۱۳۷۰ شوار (گروه شواش). تهران، ماهور.
۱۳۷۲ بهارانه (گروه شواش). تهران، ماهور.
؟ اساره سو (گروه شواش). تهران، ماهور.
۱۳۷۶ موسیقی مازندران (۲). تهران، انجمن موسیقی ایران.

کتولی سوار*

آوانگاری شماره ۱

The image shows a musical score for 'Katali Savar' in Persian notation. It consists of three systems of staves. The first system has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is written in a rhythmic style characteristic of traditional Persian music. The second and third systems continue the melody and accompaniment. The score is enclosed in a rectangular box.

* برای این اصطلاح نگاه کنید به صفحه‌ی ۱۰۷ در متن همین کتاب.

ضمیمه‌ی ۱

آوانگاری‌ها

www.tabarestan.info
تبرستان

کتولی (دومین مصرعها)

آوانگاری شماره ۳

Musical score for 'Katali (Dumain Masergha)' featuring 10 staves of music with Persian lyrics. The score is numbered 1 through 10 at the top, corresponding to the staves. The lyrics are as follows:

1 De fa li mu ye Ahah bu ye t ma no man (e...)

2 A shap ba vam fi ja te ge le ru ye

3 Gel ma fur na hu na mi be y te na khu n

4 Char ve dar dar shu ne se da ye za n ye (ha...)

5 Kard me na Ma me ro la le me de hun (a...)

6 Ka tu li ba khon dom me man zel du re (j...)

7 Ne pu la dum ke har ku ra be sa jam (j...)

8 Me re ya re ve fa dar ta le ni ye (j...)

9 Be qor hu ne sa re cha pu no ge le sh

10 Ma hi te a re zu man ke y ne shi nam (ay...)

کتولی (اولین مصرعها)

آوانگاری شماره ۲

Musical score for 'Katali (Oulin Masergha)' featuring 10 staves of music with Persian lyrics. The score is numbered 1 through 10 at the top, corresponding to the staves. The lyrics are as follows:

1 De fa khā le (vā) de ab ru yet ma no man (jān)

2 A sir ba va m ti bā le sa re khu ye (jān)

3 Se dā re sa r dem bā me se gal mā tu r (jā nāy)

4 Ne mā shu ne sa rā me va n ge van (jā nāy)

5 Rā se sa re si vā ju ne kā me qu m (jā nāy)

6 Ka tu li ba khon de-m me ja r ka tu le (jān)

7 Ne mur gam ma n na mā hī ya m na bā zam (jān)

8 Mo sal mā nun me re yā rā le ni ye (jān)

9 Sar ku re va ef zan do jer ku re vā resh

10 Pa lan ge kha s te i an da r ka mi ne (jān)

این جمله بندی برای همدی ۱۰ کتولی - بجز کتولی شماره ۶ - معتبر است.

کله حال (دومین مصرعها)

آوانگاری شماره‌ی ۵

این جمله بندی برای هر ۸ کله حال معتبر است.

کله حال (اولین مصرعها)

آوانگاری شماره‌ی ۴

دو سرحدی*

آوانگاری شماره ۷

1. $\text{♩} = \text{ca. } 240 \text{ parlando}$

(E - he Akh) Di - li da - raem ke saeng ra. mi - go - da - ze.

(Ae - lae) Ba - kha - ra vae fae - raeng ra mi - go - da - ze.

(Akh) Ae - gaer yek qae - ire - yesh . bol - la be daer - ya (vae ae - zi - zam),

(Akh) Yae - qin da - ni vae - hang ra mi - go - da - ze. (vai)

2. $\text{♩} = 275 \text{ parlando}$

(He he he hei) Hys - sei - na ra be - di - dom ku - - lae boer

posht, kae man boer daest - a hai mi - zard ba oen - go - - sht.

(Aei - la - hai) Shu - ma maer - dom ne - mi .. da - nen be - da -

nen: che ma - hi boer lae - be daer - ya sho - dae kho - shk.

دوبیتی*

آوانگاری شماره ۶

Tempo rubato ($\text{♩} = \text{ca. } 72$)

I Ba hâr Â mad Ba hâr Â ma - ad, Khoshâ mâ -

II 'A ii Bâ Zol fe qâr Qan ba - ar Ja lâi Dâ -

III Be zan Ney Râ Ke Gham Dâ ra - - ad De le Man -

(d)

(d)

(n)

نجما

آوانگاری شماره‌ی ۹

خواننده: ح. طیبی

(A) Sha be sha n be the Naj mā sho d (e) ra va ne
 U — — / U — — / U — —
 (A) Ke don va ber so re suk heb (e) ya mā ne
 U — — / U — — / U — —
 (A) Sho for da rān sho mā lan go be ra mid
 U — — / U — — / U — —
 (A) Ke Naj mā ja ne man zā be sh ge rā ne
 U — — / U — — / U — —

سرحدی*

آوانگاری شماره‌ی ۸

آواز: فریاد شوق
 آواز: سرحدی
 سرحدی
 آواز: سرحدی ۷

بانوجان

آوانگاری شماره ۱۱

خواننده: ا. طیبی

گوشواره

(A1) De li dar me pe raj khu no pe— ra— y qam Ba nu— ya— ri Baun

Pe raj bur fo pe raj b2 re sho— sta— b nam Ba nu— ya— ri ba— m (A2)

De li dar me be mas la jel fe— Lu— y ki Ba nu— ya— ri ba— m (A3)

A ger du tem Ja ni mi pa she— d a— j ham Ba nu— ya— ri ba— m (A4)

برگردان

B2 nu ya— ri ba— m (A5) fe ya m a— si ra— m (A6)

حقانی

آوانگاری شماره ۱۰

خواننده: م. ح. طالبی

(E1 du—st) In de la ran ji de ra (am ma) bi ranj kor dan mesh Kal a— st (E2)

— U — — / — U — — / — U — — / — U — —

(E3 ja— m) Shi she ye beh kas te ra py vord kor dan mesh kai last

— U — — / — U — — / — U — — / — U — —

(E4 ja— m) Ku ye na ham va re ra ham va re kor dan mesh te va

— U — — / — U — — / — U — — / — U — —

(E5) Har fe na ham va re ra ham va re kor dan mesh ke la

— U — — / — U — — / — U — — / — U — —

(E6 ja— m) — n ja— m

دو کتولی متقارن (مصرع‌های اول)

آوانگاری شماره‌ی ۱۳

خواننده یک هجا را جا انداخته است.

هژبر سلطون

خواننده: ابوالحسن خوشرو

آوانگاری شماره‌ی ۱۲

www.tabarestan.info
تبرستان

طالبیا

آوانگاری شماره‌ی ۱۷

خواننده: ابوالحسن خوشرو

۸ میزان
۱۲ هجا
Sad hā asb dom be te re ha me ke re mān

۷ میزان
۱۱ هجا
Zeh re az esh ye to ba hi ye nā rāsh

طالبیا

آوانگاری شماره‌ی ۱۸

خواننده: شعبان نیک‌خو

۸ میزان
۱۲ هجا
(A) Ha me re hā ker de me ju ko ju re mān

۸ میزان
۱۱ هجا
(A) An de ba dūh te me ef hāb bar do mān

طالبیا

آوانگاری شماره‌ی ۱۹

خواننده: م.ح. طالبی

۸ میزان
۱۱ هجا
(A) Ka ne de n hā ta ni (A) ve fa ye nā nūf

۸ میزان
۱۲ هجا
(A) O hā ye ch hā n' re (A) hā hā ne mā s

طالبیا

آوانگاری شماره‌ی ۱۶

خواننده: ن.م. طالبی

۸ میزان
۱۱ هجا
(A) He mā shu ne sa-r mān (A) ba zum be mān mān

۸ میزان
۱۱ هجا
Ra sū pi-sh be mu ve (A) sūd tā fa-r ne mān

۸ میزان
۱۲ هجا
Hā ke ne m je-l na me to ba ve shā-m se vān

۷ میزان
۱۱ هجا
Ra hi qūn bow te ne (A) ke je shu ni to

۷ میزان
۱۱ هجا
Har ke je shu ni te (A) shān re bu khar bur

۷ میزان
۱۲ هجا
Be mān sū-je li me ne Ra zel re bi yān

۸ میزان
۱۲ هجا
(A) Sā bu se tā re (A) me re Tā le bā ve ne

۸ میزان
۱۲ هجا
(A) Nām ze ka tu bāsh nāh te mā ve pāh

امیری

آوانگاری شماره‌ی ۲۱

خواننده: ن. م. طالبی

امیری

آوانگاری شماره‌ی ۲۰

خواننده: م. ح. طالبی

هرایی

خواننده: نظام شکارچیان

آوانگاری شماره ۲۳

(Hāy jā nem hā - a mā na mā na mā - jā) (Ā pe dar jā)

مصراع اول
Ya ki man mi gu Yam (Āy) ya ki do tē ram

مصراع دوم
(Gāy) gā sed bar ham na zan (Āy) kâ re bā ram
(hāy nâ ze nîn he - y jā)

مصراع سوم
Bi yâ gâ sed bar khiz (Āy) pi sâ go le ma n

مصراع چهارم
(Am nâ) Be zan zâ nu be gu dar de de le man
(Āy nâ ze nîn he - y jā)

امیری

آواز: ابوالحسن خوشرو

آوانگاری شماره ۲۲

(Vâr āy ey jā ne jā - n e - y ā - y) (Ge re - y)

مصراع اول
Ne mā shu ne sa - r (e - y) āf bā be mā - r ba mu - n de - s

مصراع دوم
Gu be ka fi y - o (e - y) guc be ru ā - r ka mu - n des

مصراع سوم
(E - y) zâ ze ba chi gel (ey) a hâ ke nâ - r ba mu - n des

مصراع چهارم
He nâ u ba hi t maj ke ke nâr ba mu - n des

عده
(Ey jā ne jā - n e - y ā - y) A li A li - jā

امیری (دومین مصرع‌ها)

آوانگاری شماره‌ی ۲۵

Musical score for 'Amiri (Dumain Masergha)'. It consists of 8 staves of music with Persian lyrics. The lyrics are: 1. Hâ ji Se le Bey buy tu me re band dâr ne; 2. Mas te bel be le se dâr be mu me re Serh; 3. Ke dâm shakhs bi ye a si re dar bi ye bun; 4. He nâ u ba hi t maj me ke nâr be mu des; 5. E nâ re shaf te sar khe go le fi hi bu; 6. Bu ri no kaw nin Crow ha re bi va pâr re; 7. Chah re gum be chash in hâ te ne ker dâr re; 8. He ne ba kesh to bâ rik mi ye ne ki jâ.

این چهارمین مصرع گوته‌ای از امیری‌اند که در آن سه مصرع اول روی ملودی واحدی خوانده می‌شود.

امیری (اولین مصرع‌ها)

آوانگاری شماره‌ی ۲۴

Musical score for 'Amiri (Oulin Masergha)'. It consists of 8 staves of music with Persian lyrics. The lyrics are: 1. Bal bal mi che nas ru me re gam dâr ne; 2. Me mi shu ne sar bi she bu hi ye khâ mush; 3. Ke dâm shakhs bi ye din re bi yâr da sâ mun; 4. Ne mâ shu ne sar af tab ke mâ r ba me n des; 5. Dost ye ne a da me kam ye lâ ya fi bu; 6. A mir dar ye man may qu me dâ va re; 7. De le gam be dal gam no khar bu ni pâr re; 8. He ne ba kesh fi ba te te jâ re che kay.

این خواننده یک هجا را جا انداخته است.

شهمیرزادی

آوانگاری‌های شماره‌ی ۲۷

خواننده: ح. طیبی

Musical score for 'Shemirzadi' in 2/4 time. It consists of two staves. The first staff has three measures labeled C, A, and A'. The second staff has three measures labeled A, A', and A'. The lyrics are:
 C: Be sun la le te na
 A: le she be la re
 A': Khe da Shahmirzadi bay me
 A: Khe da Shahmirzadi bay me
 A': Shah mir zādi bi bay me

چادر دار

خواننده: ن. م. طالبی

Musical score for 'Chadardar' in 6/8 time. It consists of two staves. The first staff has three measures labeled C, A, and A'. The second staff has three measures labeled C, A, and A'. The lyrics are:
 C: Te ve se
 A: mani bay me bi ma ro de tang
 A': Khe da Shahmirzadi bay me
 C: Te var man
 A: bac hi me
 A': Khe re te ye rang

بلبل سر دار

خواننده: ا. طیبی

Musical score for 'Babul Sardar' in 4/4 time. It consists of two staves. The first staff has two measures labeled C and A. The second staff has two measures labeled A and A'. The lyrics are:
 C: He dal ma num
 A: me ro yar te le ni ye
 A: He re ye re ve fa da
 A': He le ni ye

گلی جان

خواننده: ا. طیبی

Musical score for 'Gheli Jan' in 4/4 time. It consists of two staves. The first staff has two measures labeled C and A. The second staff has two measures labeled A and A'. The lyrics are:
 C: Te be se bu hi me
 A: bi ma ro dal tang do li fan
 A: Te be se bu hi me
 A': Khe ro ba ye rang do li fan

گر ماشو

آوانگاری‌های شماره‌ی ۲۶

خواننده: ن. م. طالبی

Musical score for 'Germasho' in 8/8 time. It consists of two staves. The first staff has two measures labeled B and A. The second staff has two measures labeled A and A'. The lyrics are:
 B: Am shu te ne ehat le shu he
 A: te ge re te am shu de ru
 A: A meman jel ba la Khe nu
 A': te ge re te am shu ba ru

خداوندا

خواننده: ن. م. طالبی

Musical score for 'Khodanda' in 6/8 time. It consists of two staves. The first staff has two measures labeled C and A. The second staff has two measures labeled A and A'. The lyrics are:
 C: Khe da van do de ta
 A: mah re bu nem me
 A: Khe re bu yam bay me
 A': rah re bu nem me

دل من

خواننده: ح. طیبی

Musical score for 'Dal Man' in 3/4 time. It consists of two staves. The first staff has two measures labeled A' and A'. The second staff has two measures labeled A' and A'. The lyrics are:
 A': De le man du re ye
 A': a kian gu ri ya
 A': ili si ne lin ge ma
 A': le meu ya ri ye

سرنا - دسرکتن

آوانگاری شماره‌ی ۲۹

سرنا: ا. فیوجزاده
دسرکتن: ح. علیزاده

پیش‌نمازی
سرنا
دسرکتن
یه چوبه
ترکمون
یه چوبه

آوانگاری‌های شماره‌ی ۲۸

درویش

خواننده: م. ر. اسحاقی

جمیله

خواننده: نظام شکارچیان

لیلاخانم

خواننده: ا. کتولی

آمی دیرجان

خواننده: ا. کتولی

سبک حال

آوانگاری شماره‌ی ۳۰

لله‌وا: ح. طیبی

Musical score for 'Sibek-e Hal' in 3/4 time, tempo 132. The score consists of three systems of staves. The first system has a treble clef and a key signature of one flat. It features a melody with various ornaments and a bass line with rhythmic patterns. The second system continues the melody with more ornaments. The third system concludes the piece with a final cadence.

Musical score for 'Jلوداری' and 'سماحال'. The first section, 'Jلوداری', is in 4/4 time and features a melody on a treble staff and a bass line with rhythmic patterns. The second section, 'سماحال', is in 6/8 time and features a melody on a treble staff and a bass line with rhythmic patterns. The score includes various musical notations such as notes, rests, and ornaments.

www.tabarestan.info
تبرستان

پرجایی حال

آوانگاری شماره‌ی ۳۱

لله‌وا: ح. طیبی

The image shows a musical score for 'Pargayi Hal' in a single system. It consists of six staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 6/8 time signature. The tempo is marked '♩ = 100'. The score includes various musical notations such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings like 'p' (piano). The music concludes with a double bar line and a fermata over the final note.

www.tabarestan.info
تبرستان

طالب^۱

در حوالی راسه چال، زنگ (گردن دام‌ها) صدا می‌کند.
از آن سو گله چار و ادارم آمدند.
گله چار و ادار، چار پایت را نگهدار.
اول من احوال طالبم را بپرسم.
از گاو و گوسفندان پدرم به تو بدهم.
به هندوستان رفتی طالب مرا بیاور.
اگر طالب را نیاوردی خبرش را برابم بیاور.
صد ماده گاو را با گوساله‌اش می‌دهم.
برای آن می‌دهم که طالبم را بیاوری.
طالب را نیاوردی خبرش را بیاور.
صد مادیان کره‌دار می‌دهم.
برای آن می‌دهم که طالب را بیاوری.
صد میش سفید را با بره‌هایش می‌دهم.
برای آن می‌دهم که طالبم را بیاوری.
طالب را نیاوردی خبرش را بیاور.
صد سینی بزرگ با کنارهی کنگره‌دار می‌دهم.
صد دیگ بزرگ زنجیردار می‌دهم.
برای آن می‌دهم که طالبم را بیاوری.
داربست بافندگی را رو به قبله به پا کردم.

راسه چال هداژ مینه زنگ کینده صیدا
اون سر در بموینه مه گله چار بیدار
گله چار بیدار، ته شیه چار به ر بدار
اول بپرسم من شیه طالب احوال
تیره هادی یم من شیه پی پر مال
بوردی هندسون مینه طالب ر بیار
طالب ر نیاردی مه خیره بیار
صد تا گو دقینه من همه گوک مار
این واسه دقینه مینه طالب ر بیار
طالب ر نیاردی مه خیره بیار
صد تا مادون دقینه من هجه کره مار
این واسه دقینه مینه طالب ر بیار
صد تا میش دقینه مینا کاوی وره مار
این واسه دقینه مینه طالب ر بیار
طالب ر نیاردی مه خیره بیار
صد تا مَجومه دقینه من هجه قیاز دار
صد تا لوه دقینه من هجه زنجیر دار
این واسه دقینه مینه طالب ر بیار
کیچال بیتیمه منور و در قبله

۱. ترجمه‌ی احمد محسن پور

ضمیمه‌ی ۲

شعرها

آهن مَکویِ به فولادِ ماشره
چه چی بار دارنی تَه‌وا طالب چیه
رشتی آلیچه رِ مین تَزَنم چوفا
سیو وِره می ر مین بدو جم قوا
چوی تَن دینگیماسون طالبا
ماز مِره ها کرده این طالبای وُر
عمو مِره طَلْفینه شه صادقای وُر
صادق وُل اشکل بی به چَفَت کُمونه
وِنه پشت و کُچره اولاد نُوونه
صوب ستاره مِره طالبا وِنه
آسمون ما مِره طالبا وِنه
سحر رُوجا مِره طالبا وِنه
عموی کیجا مِره طالبا وِنه
طالب طالبا مینه طالب سیوریش
نومره کهوتختا نیشته مار پیش

ماکوی آن از آهن و ماسوره‌اش از فولاد بود.
چه چیز را می خواهی بیافی؟ پیراهن طالب را.
الیچه رشتی^۱ را چوفا^۲ بباهم.
با پشم بره‌ی سیاه قبایی بدوزم.
بر تن چوبی به سان طالب بپوشانم.
مادرم مرا برای طالب به دنیا آورده است.
عمو مرا برای صادق خود می طلبد.
صادق بدشکل و قوزی است.
از پشت و کمر او اولادی بر نمی خیزد.
آهای ستاره‌ی صبح! من طالب را می خواهم.
ماه آسمان! من طالب را می خواهم.
ستاره سحری! من طالب را می خواهم.
دختر عمو! من طالب را می خواهم.
طالب طالبا، طالب سیاه‌ریش من.
نامزد تیره‌بخت پیش مادرش نشست.

امیری^۱

۱

امیر:

میر گینه کُلْ آمیر بازواره
بلو مینه دَس مَرز گیر مه تیبه چاره
خَلیه گو وِنه شِه گوک و چه داره
مَر دَم تَز گو و فای کَس نَداره
مرا کل امیر بازواری می خوانند.
بیل در دست، مرز انبار‌هی شالی را معین می‌کنم.
گاو باید خود دگوساله را نگاه دارد.
گوساله‌ی زاییده‌ی گاو مردم به کسی وفا نمی‌کند.

۲

گوهر:

خواننی پدونی مَن خاجیر کیجامه دِتَز نه اومیه مار
مَن بالِ سَرین نَدیم به ریش دار
بی ریش ریکار وِنه ماژ پدار
مَر کَس تَزیه شو تا صوایی دار
می خواهی آگاه باشی: اگرچه دختری زیبا هستم اما تا ابد
نمی‌توانم دختر مادرم باشم.
هرگز همسر و همبستر پیران نخواهم شد.
مادر پسرک بی‌ریش (جوان) او را برایم نگه دارد.
تا مرا در آغوش بگیرد از شب تا صبح.

۳

امیر:

بورین و تهورین اَم‌البنین زاژ-د
بیه بُوینه عباس نامداژ-د
بروید و بگوید زاری ام‌البنین را
بیاید و ببیند عباس نامدار را.

۱. همه‌ی اشعار را بجز مواردی که ذکر خواهیم کرد، احمد محسن پور ترجمه کرده است.
۲. ترجمه‌ی علی‌اصغر مهجوریان

۱. لباس جوانان
۲. نوعی پارچه

غیرت را ببیند از یک پدر و دو مادر
در جنگ با دشمن دست نکشید از برادر.

غیرت بوینین یک پی‌یر و د مازد
جنگ دشمن دست نهیته پرازد

۴

گوهر:

ای کل امیر کار من توکل کردن است
توکل بر خدا، مدد من علی است.
جو و گندم کاشتم فلک آن را برید.
کسی که در این دنیا غصه بخورد از بی عقلی اوست.

امیر کل سز کار من تو کلیه
تو کل بر خدا مدد من علیه
جو گندم بکاشتم و فلک بوریه
دنیا کسی غصه خورده و نه بی عقلیه

۵

امیر:

گوهر گل چهره بنازم قدرت خدا را.
دیروز زمستان و امروز بهار ماه را.
شبم بارید و گل تمام صحرا را گرفت.
چقدر جوان‌ها بودند که دنیا را سپر ندیدند.

گوهر گل دیم بنازم من قدرتی خدا را
دیروز زمسون امروز بهار ما را
شور دینگونه گل بیته تمام صرا را
چن جوانا دوینه شیر ندینه دنیا را

۶

گوهر:

باید بدانم آب دریا چرا شور است.
باید بدانم چرا چشم یعقوب کور است.
باید بدانم ماه و آفتاب چقدر تیره و چقدر نور است.
جواب مرا بده راهم خیلی دور است.

ونده بدوتم من آب دریا چه شوره
ونده بدوتم من چشم یعقوب چه کوره
ونده بدوتم من ماه و آفتاب چن تیره و چن نوره
جواب مر بشو راهم خلیه دوره

۷

امیر:

آب دریا از ضرب ذوالفقار شور است.
چشم یعقوب از داغ یوسف کور است.
ماه و آفتاب چهل تیره و چهل نور است.
جوابت را داده‌ام برو که راحت دور است

اون آب دریا از ذوالفقار امیرالمؤمنین هسوم به شوره
چشم یعقوب از داغ یوسف هسوم به کوره
ماه و آفتاب چل تیره و چل نوره
ته جواب ره بشو تمه ته راه دوره

۸

برای دختر زیباروی چرا مرا خوب زدند.
مرا در دشت گرفتند و بردند در کوه زدند.
فرزند مرده‌ها چرا به من دروغ گفتند؟
به من و تو تهمت زدند؟

خجیر کیجائی وئی مینه چه پوزانه
مینه دشت بیته و پوزینه کوه پزانه
فرزند بیردون بی چی درو پزانه
بندونی ر من و تینه پا پزانه

۱۹

ای بلبل مثل گنجشک قال و قیل مکن که من غم دارم.
حاجی صالح بیگ مرا در بند دارد.
حاجی صالح بیگ قسم به سر تو و به برادرت.
مرا رها کن تا به دیدار یارم برسم.

بلبل میچکا نسر و میر غم دارنه
حاجی صالح بیگ بیته میر بند دارنه
حاجی صالح بیگ تی سز با ته پرار
میر سر هاد دیدار تو م شیه یار

۱۰

مرا دختر باریک میان کشت [؟]
مرا دختر باریک میان کشت.
ظریف انگشت و کمان ابروست دختر.
بیا بنشینیم دنیا تموم می‌شود دختر.

مین بکوشت با ته که جا ر چوکائی
مین بکوشت باری میان کیجا
انگوشت قلم و بزفه کمونه کیجا
پر و بنشینیم دنیا تمونه کیجا

۱۱

دو چشم تو به شب سیاه می‌ماند.
بوسه‌های تو به تمام مازندران می‌ارزد.
ذغال نیستم که در منقل بسوزم.
ماهی نیستم که در تور گرفتار شوم.

سیو شور موندینه ته د تا چش
ملک مازرون ازرنا ته لب خیش
زنگال نیمه من منقل بسوزم آتش
ماهی نییمه من دم دکیم کرفا کش

۲۱۲

دوست باید هم ولایتی آدم باشد.
انار رسیده و چون شکوفه‌های گل سرخ باشد.
گرمی و سردی روزگار و درد عاشقی کشیده باشد.
در بهشت خوابیده و جهنم را خواب ندیده باشد.

دوست وینه آدم هم ولایتی بو
انار شافته سرخه گل تی تی بو
گرمی و سردی درد عاشقی ر بکشی بو
بیشت بخود و جهنم ر خوندی بو

۱. ترجمه‌ی جهانگیر نصری اشرفی

۲. ترجمه‌ی علی‌اصغر مهجوریان

غلامی 'حجت

اون گدَر که بیمه حجت غلامی
روز بیمه یاغی و شو بیمه امنی
یک چغف و رزا داشتمه کار دیمه دیقونی
چه کار هکرد بوام سال ماه سختی

آن زمانی که حجت غلامی بودم،
روز یاغی بودم و شب «امن»
یک جفت ورزا داشتم و کشاورزی می‌کردم.
در آن روزگار سخت چه کار دیگری می‌توانستم بکنم.

از اون سر بَموئه عشقلی یاغی
بایه پزار حجت پر بوریم دزدی.
اون ورجه بوردمی خال لم صحرا
وَر بخورده مار چند تا یاغی یا
عشقلی تَقَنگ بَموئه صدا
یه تا ناد تا نا پنج تالیه پدا

از آن سو عشقلی یاغی آمد.
گفت برادر حجت بیا برویم دزدی.
از آن سو رفتیم به «خال لم» صحرا
چند نفر یاغی با ما برخورد کردند.
تفنگ عشقلی به صدا درآمد.
نه یکی، نه دوتا، پنج نفر را کشت.

اون وَر چه بوردمی پابند مِله
بِر سیمی عبسعلی گُو پینه
عبسعلی سَگا بَمونه لوئه
صد تا گُو بُوَر دمی تلماتر نه

از آن سو رفتیم به آبادی پابند.
رسیدیم به محل گاوداری عباسعلی.
سگ‌های عباسعلی پارس کردند.
صد رأس گاو جوان را سرقت کردیم.

دوبیتی‌ها^۱

۱
اگر عالم بسوزه تیره ورمه
اگر خدا نکوشه تیره ورمه
مَره بُوَر د بینه بیسهر زندون
زندون چه دَر اُمیه باز تیره ورمه

اگر همه‌ی دنیا بسوزد با تو ازدواج می‌کنم.
اگر خدا مرا نکشد، با تو ازدواج می‌کنم.
مرا به زندان بهشهر می‌برند.
از زندان بیرون می‌آیم و با تو ازدواج می‌کنم.

۲
نماشون سرا دشیم دکون
مِر وَر بَخورده دلبر مهر بون
سَز دلا هکیرده نکر دم سلوم
بوردم شه میر هدام پیغوم

غروب آفتاب می‌رفتم به مغازه.
به دلبر مهربانم برخورددم.
سرم را پایین انداختم و سلام نکردم.
رفتم خانه پیغامی برایش فرستادم.

۳
مسلمانون مِر یاز طالیه نیه
مِر یار وفا داز طالیه نیه
اگر تله پهلَم کالِ دنیا
مه تله آنا میچکا طالیه نیه

ای مسلمانان یار داشتن در طالع من نیست.
یار وفادار داشتن در طالع من نیست.
اگر در همه‌ی دنیا تله بگذارم.
یک گنجشک هم در تله‌ی من نمی‌افتد.

۱. ترجمه‌ها: جهانگیر نصری اشرفی، احمد محسن پور و نجف‌زاده (۱۳۷۵)

۱. ترجمه‌ی جهانگیر نصری اشرفی

۴

آتارِ مین باوم آتارِ لَه
 می ماژ هدا میرِ غریبی مَله
 هر کسِ نوبینم کِمبه مین گله
 گِمبه دیگه نَشو مبه مارِ مَله

یکی من می گویم یکی لله وایم.
 مادرم مرا به روستای غریبه داده.
 هر که را ببینم گله می کنم.
 می گویم که دیگر هرگز به روستای مادرم نمی روم.

۵

* آوزِ بَیته پاتَند سر کو ر
 میا بَیته امه مَحَلَه ی رو ر
 بنازَم دَسا لینگ و دَس چو ر
 وینه منزل بورم امشوی شو ر

ابر سر کوه «پابند» را گرفته.
 مه روی همه‌ی روستا را پوشانده.
 بنازَم دست و پا و چوبدست را.
 باید امشب هر طور شده به خانه برسم.

۶

سَر کو ر و وَرْف زَنَد چر کو ر و ایش
 به قُربانِ سِر چپون و گالش
 گالش گاو را دوشیده و ناله می کند.
 چوپان زیر لَم چو غای خود آواز می خواند.

سر کوه برف می بارد و پای کوه باران.
 به قربان سر چوپان و گالش^۱.
 گالش گاو را دوشیده و ناله می کند.
 چوپان زیر لَم چو غای خود آواز می خواند.

۷

بالا ر دَسْت بَیتمه پابین تیجه جاز
 کَچَل و رزا ر دوشومِه ازال
 کَچَل پیش نالینه من وینه دَنبال
 لینگ تیل بَخر ده دَر شوم به نیار

بالا را کشتزار کرده‌ام و پابین را تیجه جار^۲.
 گاوَم را (ورزا) را به خیش بسته‌ام.
 کچَل در پیش ناله می کند و من به دنبال او روانم.
 با پای گل آلود می روم بالای نیار^۴.

* اشعار ستاره‌دار سروده و بازسازی شاعران معاصر است.

۱. گاو‌دار
 ۲. جامدی چوپانان
 ۳. خزانه‌ی برنج
 ۴. مهنایی، ترانس

۸

شیر سَر و راغون و زَمه په زَن مارون
 زَن ماژ مه چه قَر و نو مَرَه پَشیمون
 صدا ر سَر دَقبا مِث گِلمافور
 گِلمافور نَهو زنه مه بَیته ناخون

سر شیر و روغن برای مادر زَنم می برم.
 مادر زَنم قهر کرده و نامزدم پشیمان است.
 صدا را مثل گرامافون سر می دهم.
 گرامافون ناخن گرفته‌ام هم نمی شود.

۹

مه دیم رنگ تبه مِثه زَر دیجه
 بالون سوار بوم بورم خاریجه
 خاریجه دُکترا پَهله دَر یجه
 که دَر دَ غریبی نَنو نه مالیجه

رنگ چهره‌ام مثل زردچوبه زرد شده است.
 بالن سوار می شوم به خارجه می روم.
 دکتراهای خارجی برایم درجه می گذارند.
 که درد غریبی درمان ندارد.

۱۰

عزیزون لِدَت دُنیا ر کی بُرد؟
 که هم پوشید و هم نوشید و هم خورد.
 کسی که کیسه‌ی خود را گره زد.
 خودش مُرد و مالش را دیگری برد.

عزیزان لذت دنیا را کی برد؟
 که هم پوشید و هم نوشید و هم خورد.
 کسی که کیسه‌ی خود را گره زد.
 خودش مُرد و مالش را دیگری برد.

۱۱

زَمین یلمبار، حاصل چَکوئه
 گوء کَم شیر صاحبِ دِل کَنوئه
 زَن سلیطه دایم زیر چوئه
 زَن قَلبیده شی مَر د آبروئه

زمینی که زیاد کشت شده حاصلی نمی دهد.
 دل صاحب گاو کَم شیر کبود است.
 زن سلیطه دائم زیر چوب است.
 زن فهمیده آبروی شوهرش است.

۱۲

ز مِسون تا بهار مَن چار بیدارم
 خانه که می روم دلبر نَدارم
 پیر و ماژ خریص مالِ دنیا
 دیگه نونه پسر زَن خانی یا نا

از زمستان تا بهار من چار وادارم.
 خانه که می روم دلبر ندارم.
 پدر و مادر حرص مال دنیا را می خورند.
 دیگر نمی گویند که پسرشان زن می خواهد یا نه.

۱۳

ستاره آسمون دمیاله داینه
تمام تقصیر زن خاله داینه
مه زن بوردده شه خینه داینه
خودش مست بر دیوانه داینه

ستاره‌ی آسمان دمیاله دارد.
تمام تقصیرها به گردن خاله‌ی زنم است.
زنم را برده خانه‌ی خودش.
خودش مست است و مرا دیوانه می‌داند.

۱۴

مسلمانون من از کاله پمومه
برای دختر خاله پمومه
خاله و شوهر خاله کافر شده‌اند.
میر ندانه شه مخمیل دختر

مسلمانان من از کاله می‌آیم.
برای دختر خاله می‌آیم.
خاله و شوهر خاله کافر شده‌اند.
دختر مخمیلی شان را به من نمی‌دهند.

۱۵

درخت انجیلی صد ریشه دارنه
فلک از دست زن اندیشه دارنه
الهی زن بمیره، زن بمیره
فلک از دست زن آرام بگیره

درخت انجیلی^۱ صد ریشه دارد.
فلک از دست زن اندیشه دارد.
الهی زن بمیرد، زن بمیرد.
فلک از دست زن آرام بگیرد.

۱۶

صراحی گردن و صراحی گردن.
تیره اولاد نونونه من چه کردم
ته گنا دواشه ته مار گردن
آندی دهی بی بو تا روز مردن

ای صراحی گردن من
تو بچه‌دار نمی‌شوی من چه گناهی کرده‌ام.
گناهان تو به گردن مادرت باشد.
آنقدر باشد تا روز قیامت.

۱۷

تلا، ته ونگ و آبته کلی ر
کهو کورک بزنه ته گلی ر
چه بی خدی ونگ و اکندی
ویشاز هاگردی خو جا پاپلی ر

آهای خروس، صدایت خانه‌ی ما را برداشته.
گلویت دمل سیاه بزند.
چه بی خودی سر و صدا کردی.
خواب پروانه‌ی مرا آشفته کردی.

۱۸

نماشون سرا افتاب تیچنه
کیجا رفاق شر پلا تیچنه
خدا خدا ز مبه پلا بوه کال
ونه ماژ بزنه مه دل بوه خار

سر غروب آفتاب فرار می‌کند.
دخترک روی مهتابی پلو می‌پزد.
از خدا می‌خواهم پلویش کال شود.
و مادرش او را بزند و دل من خنک شود.

۱۹

دلی دارم پر از خون و پر از غم.
پر از برف و پر از بارش و شبنم.
دلی دارم به مثل زلف لیلی.
اگر به آن دست بزنی از هم می‌پاشد.

دلی داژمه پر از خون و پر از غم
پر از برف و پر از وارش و شبنم
دلی داژمه به مثل زلف لیلی
اگر دستم زنی می‌پاشد از هم

۲۰

ته وسته بهیجه خشک هائیه دار
ته وسته بهیجه سرکوه ازار
آتی عاقل آتی مجنون و نخار
آتی پشیز آتی نوج بزّه بهار

از هجر تو درخت خشکی شده‌ام.
به لطف تو درخت سبز سر کوه شده‌ام.
گاه عاقل و گاه مجنون و ناخوش.
گاه پاییز و گاه بهار پر جوانه هستم.

۲۱

کتولی بخوندم مه یار کتوله
کتولی بخوندم مه منزل دوره
کتولی بخوندم بورم ولایت
شبه یار دست داژمه شیرین جکایت

کتولی می‌خوانم، یارم کتول است.
کتولی می‌خوانم، منزل دور است.
کتولی می‌خوانم، به خانه‌ام می‌روم.
از دست یار حکایت‌های شیرین دارم.

۲۲

ته وسته بهیجه بیمار و دلتنگ
ته وسته بهیجه کهر بای رنگ
ته مه شیرین من ته فرهاد کورکن
عشقی شیرین ز مبه فولاد دم سنگ

از دست تو بیمار و دلتنگ شده‌ام.
از دست تو کهر بایی رنگ شده‌ام.
تو شیرین من و من فرهاد کوه کنی تو.
به عشق شیرین فولاد را به سنگ می‌کوبم.

۱. درختی با ریشه‌های بسیار انبوه

۲۳

إلهی گولُ بَهِوومِ گولُ بَهِوومِ
میونِ گولِ باغِ گولدونِ بَهِوومِ
باغیونُ او هَده من گتِ بَهِوومِ
خِداوِندا کِنه قِسِمِتِ بَهِوومِ

الهی گل بشوم، گل بشوم.
گل میان باغ یا گللدان بشوم.
باغبان آب بده و من بزرگ بشوم.
خداوندا قسمت چه کسی می شوم؟

۲۴

بِراوِ پِلاوِ نِشا نِشِنه
تَنک و امِسا وِشا نِشِنه
تَنک و امِسا چَمپا صَدِری
کِه بونِه بَوِ بَراوِ عَروسی؟

قربان برادرم که نشا می کند.
تُنک و پراکنده نشا می کند.
تُنک و پراکنده چمپا و صدری^۱ را نشا می کند.
کی برای برادرم عروسی می گیریم؟

۲۵

کِیچارِ پَدِیمه اِنارِ کاله
اِنارِ بَخورده دِیمِ بَهِیه لاله
شِما بورِینِ بارِینِ ونِه نِنارِ
عاروسِ ها کِنین و هادینِ اِمارِ

دخترکی را در انارستان دیدم.
انار خورده بود و چهره اش به سرخی لاله شده بود.
بروید و از مادر او
برای من خواستگاری اش کنید.

۲۶

بِراوِ پِلاوِ دِ سالِ سَرباز
وِوِ بَورِدنه اِسگاهِ اِهواز
وِوِ دِپوشینه سَربازی اِیواس
وِنه قَینِنگِ می پَشِتنه مِقراض

قربان برادرم که باید دو سال سربازی کند.
او را به ایستگاه اهواز برده اند،
و لباس سربازی تنش کرده اند،
و موهای قشنگش را تراشیده اند.

۲۷

نِماشونِ سَرامِه وَنگِ وَنگِه
چارویداژ دَژ شونِه صَدایِ زَنگِه
کِدومِ چارویدارِ تَرازُ بَهِیرمِ؟
دَمِ به دَمِ خَورِ شِه یازُ بَهِیرمِ؟

غروب آفتاب است و من بانگ می زنم.
چاروادار می رود و صدای زنگ می آید.
کدام چاروادار را به برادری بگیرم؟
تا پی در پی از او خبر یارم را بگیرم؟

۲۸

بائلسَر چِراغِ بَرَقِ بَهِیه روِشِن
رِیکا کائِغِدِ هِدا مِثْ اَبَرِیشِم
چِتی تِه عَکس و کائِغِدِ رِ هارِیشِم
چِتی تِه اِنِظارِی رِ بَکِشِم

چراغ های بابلسر روشن شده اند.
پسرم نامه ای مثل ابریشم برایم فرستاده است.
چطور می توانم به عکست نگاه کنم، نامه ات را بخوانم؟
چطور می توانم انتظارت را بکشم؟

۲۹

عَریبِی نَشوئِنِ عَریبِی زاره
عَریبِی شوِنِه دِلِ پِلاوِ
نِماشونُ کِه تِه اِفتابِ شَماره
عَریبه مِثْلِ زَینبِ داغداره

غریبی نروید، غریبی زار است.
قربان آن هایی که به غریبی می روند.
هر غروب آفتاب روز شماری می کند،
غریبه مثل زینب داغدار است.

۳۰

خاچِر تِی عَروسی مِینِ دَنی بی مه
تِیرِ عاروسِ کِردِنه نَدی بی مه
تِیرِ وِردِنه با حَالی تِیرِیشان
عَریبِی وِردِنه با چَشمِ گِریان

خواهر من در عروسی ات نبودم.
تو را عروس کردند و من ندیدم.
تو را با حال پریشان بردند.
تو را با چشمان گریان به غریبی بردند.

۳۱

عَریبِی دَکتمه شَهرِ کِیاره
خَلیلی بَزونِه مه هَر دِ پارِ
الهی پَشکیه چوبِ خَلیلی
هَمه دَر وَطینِ وُ مَن در غَریبِی

در شهر بیگانه غریب افتاده ام.
هر دو پای مرا با چوب خلیلی^۱ زده اند
الهی چوب خلیلی بشکند.
همه در وطن اند و من در غریبی.

۳۲

شِی خِنِه نِشْشِیمِه کِردِم خِرَش
بِیرونِ دَرِ بِمومِ دَهِتِه وارِش
چِلچِلا وُ مِیچْکا کِمبِه سِفاَرِش
خاچِر دَرِ عَریبِی نَپوه نَخِش

خانه نشسته بودم و غذا می پختم.
بیرون آمدم، باران می بارید.
چلچله ها و گنجشک ها را سفارش می کنم،
که خواهر در غریبی ناخوش نشود.

۱. یک نوع فلک است که توسط خلیل خان، زمینداری مستبد، ابداع شده بوده است. (به نقل از اشرفی، گفت و گوی شخصی).

۳۳

تِلَاگَنَه آمروژ دِیروز چَند روزه؟
می یاز بورده سَفَر، آمروژ چَند روزه؟
آگه دویم بیامونیت آمروزه
شو خومه نماز و روز گِرم روزه

خروس امروز می‌گوید چند روز شده است؟
که یارم به سفر رفته است؟
اگر بدانم امروز از راه می‌رسی
شب نماز می‌خوانم و روز روزه می‌گیرم.

۳۴

پشمالِ یتِی بیمه بهار ماهه
دارِ یتِک اِسْمه راه دارم وانه
بیمونه خاسیگار غریبه جایه
بیا، آره نده تا دل بخواهد

من مثل شکوفه‌ی هلوی بهار ماهم.
بر سر درخت، در راه باد.
اگر از جای غریبی به خواستگاری‌ام آمدند.
بابا، نگو «آره» تا خودم دلم بخواهد.

۳۵

اگر تَجِردِم اِمسالِ بهار
میرِ دَفنِ ها کِنین اون کُهنه مزار
مِه قُور سَرِ خاخرِ دِکاژ سورِ دار
مِه قُور سَرِ پرو و هر سالِ بهار

اگر امسال بهار مُردم
مرا در آن مزار قدیمی دفن کنید.
خواهر، سرِ قبرم کاجی بکار
و بهارِ هر سالِ سرِ قبرم بیا.

شوپه^۱ (شبِ پیا)

بی‌بیمو شو، وینه بورم، بَرنیم پا صَحرا ر
ها کینم داد، بَرنیم وَنگ، پرامینم، خی هار

شب آمد، باید بروم و صحرا را زیر پا بگیرم.
داد کنم و فریاد بزنم و خوک‌ها را فراری بدهم و بر مانم.

بی چراغ سو، دایس گِژم دوش
دُژ دُژ کُشِبِه تا شو پُژ بَی ر
آندیه شو فیه راه، آندِه زُ فیه وَنگ
تِلا خویش ر تا سَر بَی ر

بی مدد روشنی چراغ، داس را به دوش می‌گیرم
و دور می‌زنم و دور می‌زنم تا شب پرواز کند.
آن قدر راه می‌روم و آن قدر فریاد می‌کنم
تا خروس آوازش را آغاز کند.

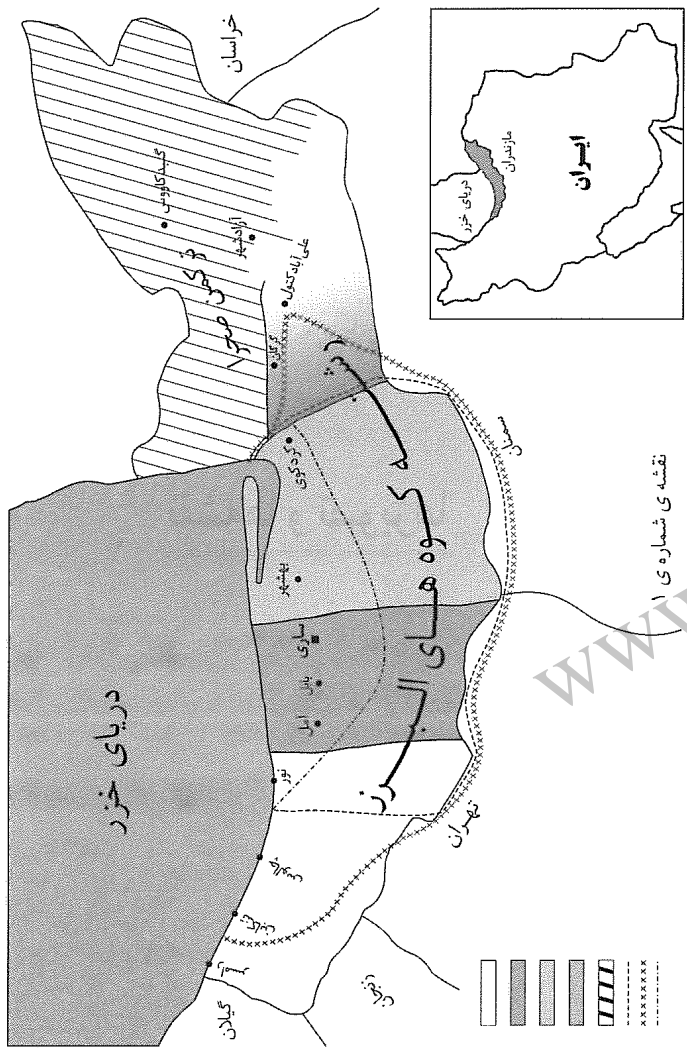
گاه کُ فیه شِه لَله و اچه
دُژ دِ دِل، شه گُلِ نِسا چه

گاهی بانی خودم
با گل نسا درد دل می‌گویم.

خدا یا کین بونه فرو بوره شو
راه دِ کِینم بورم تا چشمه لو
شِه دَسو دیم و لینگ بَرنیم او
بورم نومزه قُور خو ها کینم خو

خدایا کی می‌شود که شب فرو رود و محو شود.
من بر خیزم و راه بیفتم و به کنار چشمه بروم.
دست و صورت و پایم را آب بزنم.
بعد بروم پیش نامزدم استراحت کنم و خواب کنم.

۱. با تشکر از شاعر ارجمند، آقای غلامرضا کبیری که ترجمه‌ی شعر خود را برای نگارنده فرستادند.

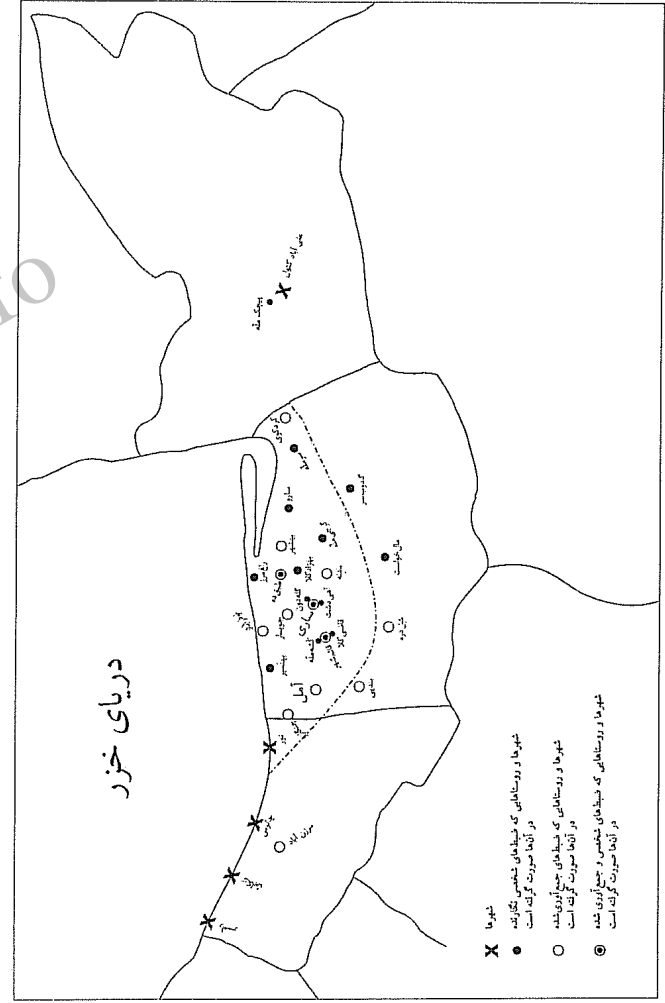

ضمیمه‌ی ۳

نقشه‌ها و تصویرها

غیر موسیقیتی	موسیقیتی	ساز		آوازی	
		سرنا - دسرکنن	لله وا	موزون	با وزن آزاد
در مراسم عروسی اجرا می‌شوند	چونش ها	جلوداری یه چوبه، دچوبه روونی گشتی مقوم ...	سیلام، شتری میش حال، بوسری گلهر بردن، سیلک حال ...	طالبیا کیچاچان‌ها (ریز مقوم‌ها) عباس مسکین طیبیب درویش سوت‌ها ...	امیری حقانی - نجما هرابی کتولی - کله حال آق ننه چارویداری
خارج از مراسم عروسی اجرا می‌شوند	چونش ها				موری
					آوازهای عزا
					گهره سری
					لالایی‌ها
					نوروزخوانی
					آوازهای سال نو
سینه‌زنی تعزیه	تعزیه	آوازهای مراسم عزاداری مذهبی			
هواللا		آوازهای کار			
		چاوشی	آوازهای زیارت		

تصویر شماره ۱

گام (مرکز)

دنگ سوم

دنگ دوم (پنتا یا تتراکورد)

دنگ اصلی (پنتا یا تتراکورد)

ف = فرود
ت = تعلیق
ن.ا. = نقطه‌ی اتکا

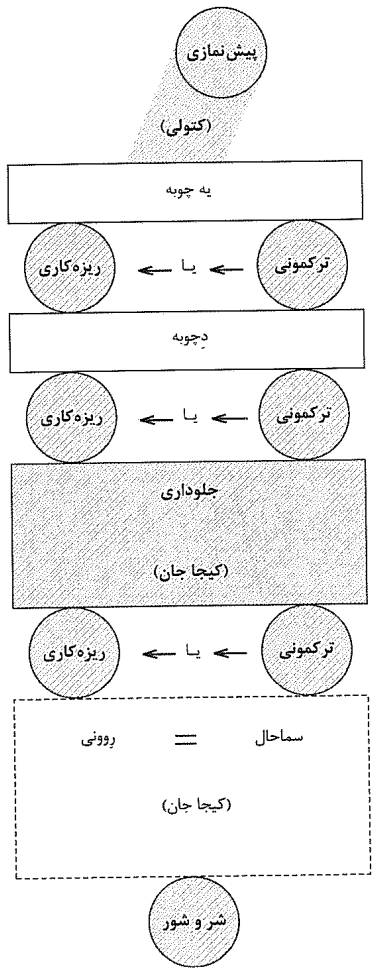
تصویر شماره‌ی ۳

موسیقی			
کلام	روایتی	موزون	
		با وزن آزاد	موزون
کلام	۱۲ هجایی	امیری	بلند طالبیا
	فارسی	حقانی - نجما	
	تعداد متفاوت هجا ^{۱۱}		سوت‌ها طیب، درویش عباس مسکین
غیر روایتی	۱۱ هجایی ^{۱۱}	کتولی، کله‌حال آق‌ننه، چارویداری هرایی	کیچاجان‌ها (ریزمقوم‌ها)

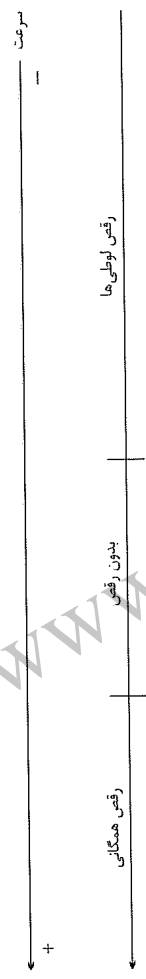
تحرک	-	+
پیچیدگی	+	-

تصویر شماره‌ی ۲

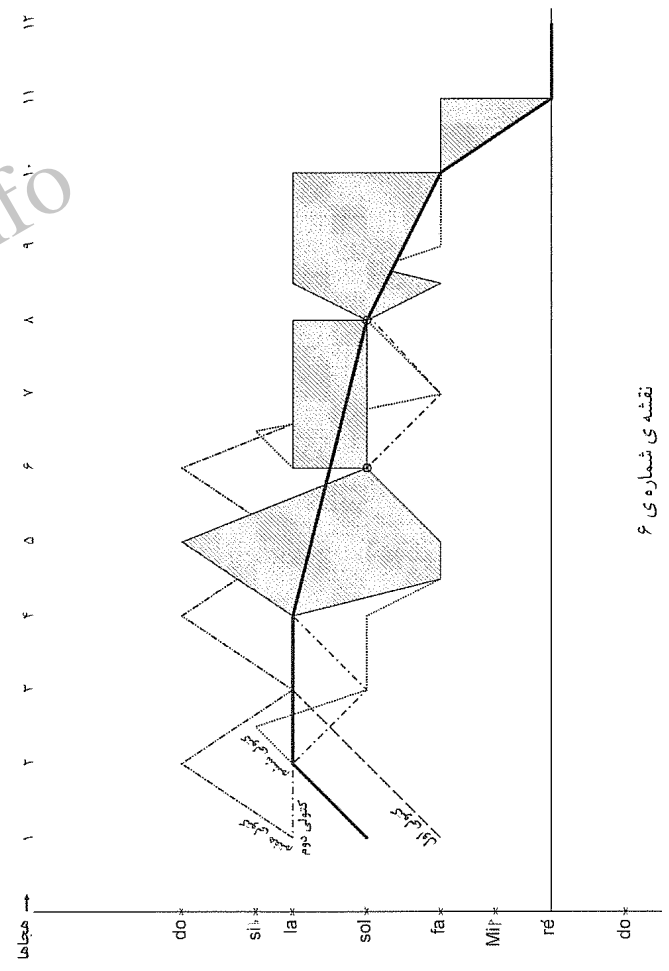
^{۱۱} اشعار ۱۱ هجایی غالب‌اند.
^{۱۲} به‌ندرت ۸ یا ۷ هجایی.

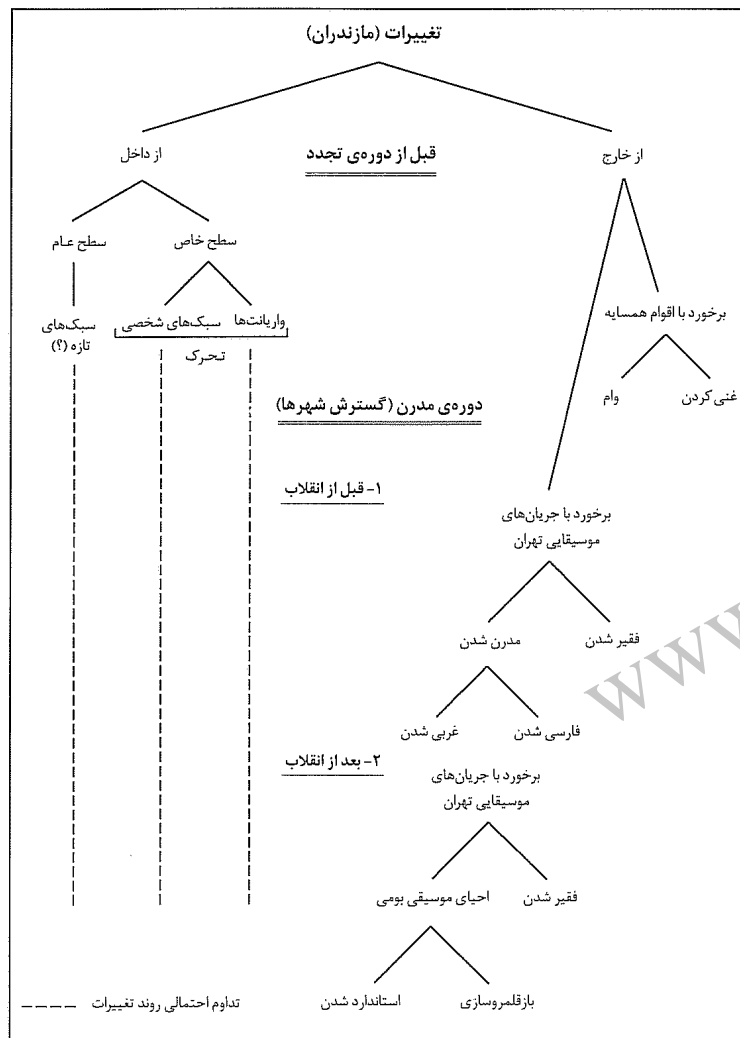
نقشه ی شماره ی ۷

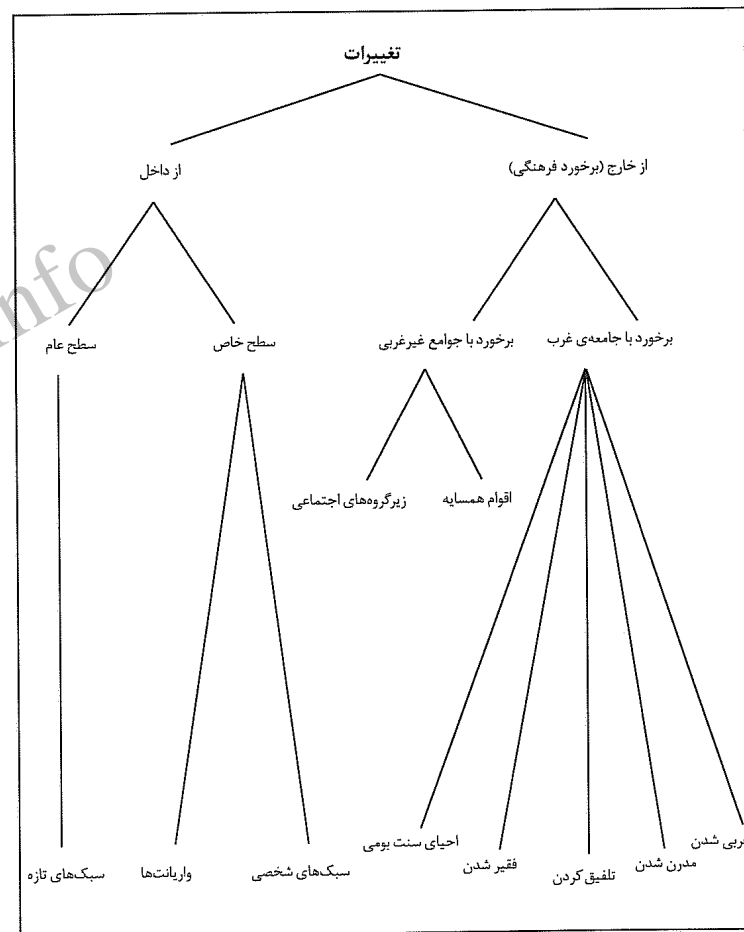
www.tabarestan.info
تبرستان

نقشه ی شماره ی ۶

تصویر شماره‌ی ۹

تصویر شماره‌ی ۸